

HØRING - ENDRING AV FORSKRIFT OM VISSE FORURENSENDE STOFFER I NÆRINGSMIDLER (FORORDNING (EU) 2022/2388)

Hovedinnhold i forskriftsutkastet

Utkastet til endringsforskrift innebærer fastsetting av nye grenseverdier for 4 PFAS i egg, kjøtt, fisk og annen sjømat i forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler.

De nye grenseverdiene fastsettes for å gjennomføre EU-Kommisjonens forordning (EU) 2022/2388 av 7. desember 2022 som endrer forordning (EF) nr. 1881/2006 vedrørende grenseverdier for perfluoralkylstoffer i visse næringsmidler i norsk rett.

Bakgrunnen for forslaget

Det følger av forskrift 3. juli 2015 nr. 870 om visse forurensende stoffer i næringsmidler at forordning (EF) nr. 1881/2006 om fastsettelse av grenseverdier for visse forurensende stoffer i næringsmidler med endringsforordninger gjelder som norsk forskrift.

EU-kommisjonen vurderer løpende, bl.a. på grunnlag av EFSA's risikovurderinger, om disse grenseverdiene bør endres, både mht. stoff, nivået på grenseverdiene og hvilke næringsmidler en grenseverdi gjelder for. Norge deltar på lik linje med EUs medlemsland i utviklingen av dette regelverket.

Forslaget til denne endringsforskriften bygger på EU-Kommisjonens endringsforordning (EU) 2022/2388 av 7. desember 2022 som endrer forordning (EF) nr. 1881/2006 vedrørende grenseverdier for perfluoralkylstoffer i visse næringsmidler. Forordningen følger vedlagt høringsbrevet. Dette er på dansk da norsk oversettelse ikke foreligger pr. i dag.

Endringsforordningen er EØS-relevant, dvs. at den vil bli tatt inn i EØS-avtalen, vedlegg II kap. XII pkt. 54 zzzz. Dette innebærer at forskrift 3. juli 2015 nr. 870 om visse forurensende stoffer i næringsmidler må endres slik at endringsforordningen også blir gjeldende som norsk forskrift.

Nærmere om grenseverdiene

PFAS har blitt brukt i over 50 år i en rekke produkter, blant annet i matvareemballasje, slippbelegg i kjeler og stekepanner, impregneringsmidler for tekstiler, brannslukningsskum, rengjøringsprodukter, kosmetikk, maling, lakk og enkelte typer skismøring. Den utbredte bruken, og deres persistens i miljøet, har resultert i en utbredt miljøforurensning. Tilstedeværelsen av disse stoffene i næringsmidler er primært et resultat av bioakkumulering (opp hopning) i akvatiske og terrestriske næringskjeder, og kosten er den største kilden til eksponeringen hos mennesker.

Det er per i dag mer enn 7000 PFAS-er, og de fleste av disse er det lite kunnskap om. Perfluoroktansulfonat (PFOS), perfluoroktansyre (PFOA), perfluorononansyre (PFNA) og perfluorheksansulfonat (PFHxS) er blant de PFAS-ene som er best undersøkt, og som vi derfor vet mest om. Den 9. juli 2020 kom EUs mattrygghetsorgan (EFSA) med en uttalelse om helseisikoen som er forbundet med forekomsten av perfluoralkylstoffer i næringsmidler. EFSA konkluderte med at PFOS, PFOA, PFNA og PFHxS kan ha effekter på utviklingen og skadelige effekter på serumkolesterol, leveren, immunforsvaret og fødselsvekt. EFSA anså effektene på immunforsvaret som den mest alvorlige effekten og fastsatte et samlet tolerabelt ukentlig inntak (TWI) på 4,4 ng/kg kroppsvekt for summen av PFOS, PFOA, PFNA og PFHxS. Denne tålegrensen beskytter også mot de andre effektene. EFSA konkluderte med at eksponeringen for disse 4 stoffene overskrider TWI for deler av den europeiske befolkningen, noe som gir grunnlag for bekymring.

Grenseverdiene fastsettes som et ledd i å sikre beskyttelse for menneskers helse.

Overgangsbestemmelser

Næringsmidler som er lovlig satt på markedet før ikrafttredelsen av de nye grenseverdiene, kan forbli på markedet inntil dato for «best før» eller siste forbruksdag.

Konsekvensvurdering

De foreslåtte grenseverdiene antas ikke å innebære vesentlige administrative eller økonomiske konsekvenser for næringsutøvere eller myndigheter ut over generelle forpliktelser til farevurdering, overvåkning, analyser og kontroll basert på risiko for overskridelser. Mattilsynet har hovedsakelig analysert for PFAS i fisk og forekomstdata tilsier nivåer som stort sett vil være under de foreslåtte grenseverdiene. Mattilsynet vil ha en økt oversikt etter hvert som mer sensitive analysemetoder er på plass.

Høringssvar

[Høringssvar sendes via Mattilsynets nettside.](#)

Alle høringssvar vil bli offentliggjort.

Høringsfrist: 28. mars 2023

Med hilsen

Are Tømmerberg Sletta
Seksjonsleder, kjemisk mattrygghet

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*